

Lect.sup.dr. Maia PISANIUC

IMPACTUL REVOLU IEI MONDIALE ÎN DOMENIUL BANCAR ASUPRA SISTEMULUI BANCAR AUTOHTON

Globalizarea pie elor, revolu ia în tehnologia i tehnica de comunica ii, concuren a tot mai acerb între b nci privind produsele oferite au determinat, pe plan mondial, muta ii f r precedent în activitatea din acest domeniu.

Rela iile directe clasice dintre client i banc sunt structural schimbate atât la nivelul coninutului, cât i al formei concrete de realizare. Accesul la diverse servicii bancare prin telefon, Intemet, telebanking vor schimba natura raporturilor dintre banc i clien ii s i, iar dezvoltarea re elelor de comunica ii vor elimina *“ghi eul clasic”*. De fapt, vom asista la înlocuirea b ncilor cu ghi ee numeroase, cu o armat de func ionari, cu b nci informatizate accesibile pe re ea 24 de ore din 24 din orice col al lumii, capabile s furnizeze orice serviciu.

Se poate crea, la prima vedere, o imagine exagerat i prima idee este c suntem departe de a a ceva. Dinamica schimb rilor în unele sectoare bancare, deja vizibile ale noului din activitatea marilor b nci, concuren a exercitat de filialele unor b nci lideri mondiali justific preocuparea profesiionitilor din domeniu cum va fi în viitor. Pentru cunoa tere este necesar examinarea parcursului efectuat spre banca viitorului în diferite ri ale lumii, particularit ile evolu iei sistemului bancar din fiecare ar depinzând de specificul sistemului economic na ional. Bun oar , *în Elve ia înc în 1994, Credit Suisse deschide prima banc prin telefon din Europa destinat întreprinderilor mici i mijlocii*. Pe lâng contul curent, întreprinderea client a acestei b nci beneficiaz de un cont de plasament tip “Cashbox”, în care disponibil it ile de pân la 100 mii sunt remunerate la o rat de dobând preferen ial , precum i de un cont cu gestionare automat a lichidit ilor de tip “cash manager”. Sistemul asigur accesul la datele din contul personal i semn tura electronic a ordinelor de plat la distan . Clien ilor-posesori ai PC, b nciile elve iene le ofer programe specializate pentru opera iile în

valut , precum i posibilitatea de consultare a datelor din contul personal. Sistemul este asigurat prin parole sofisticate cu acces codificat.

In anul 1996, din 80 de b nci europene studiate, 65% ofereau servicii bancare prin telefon, iar în 2000, deja, 95% acordau serviciile respective. Aceste cifre demonstreaz viteza i amploarea cu care b nciile r spund acestei provoc ri.

First Direct, în Anglia, func ioneaz 24 ore, 365 de zile în 1996 avea 450 mii clien i, în 2000 - 700 mii. în 1999, a fost deschis “La Banque directe” din grupul Paribas, prima banc f r ghi ee, a deschis 500 mii conturi.

Segmentul de clientel vizat este reprezentat de tineri, dinamici care apreciaz mult posibilitatea de a ob ine credite sau de a efectua viramente i pl i f r a se deplasa la banc .

Toate aceste realiz ri pot fi îndeplinite efectuând o schimbare profund în informatica bancar . Reorganizarea sistemelor de prelucrare, automatizare a lucr rilor respective, cre terea productivit ii muncii, dispari ia ghi eelor au determinat ca numeroase posturi de lucru s dispar . Spre exemplu, *în Elve ia, în anul 2005, 20 mii de lucr tori din domeniul bancar vor fi disponibiliza i, ca urmare a restructur rii posturilor de lucru.*

Nu numai îmbun t irea i înmul irea serviciilor oferite clien ilor determin muta ii profunde în sistemul informatic bancar. Evenimentele din via a societ ilor bancare, reorganiz rile structurale, înfiin area de filiale, divizarea i, mai ales, fuziunea a dou sau mai multe b nci ridic problema organiz rii sistemului informatic. Experien a din rile europene a eviden iat trei principale forme de reorganizare a sistemului informatic. Unul presupune opiunea pentru unul din sistemele utilizate la o banc i extinderea asupra celorlalte b nci care fuzioneaz , integrarea sistemelor i adaptarea sistemelor înainte de unificarea b ncilor. în prima form , considerat sistem de prelucrare a datelor din b nci, pe parcurs sunt eliminate i înlocuite cu

cel al uneia dintre b ncile care fuzioneaz . întregul sistem de programe de prelucrare a datelor este rapid opera ional Ia nivelul noii entit i rezultate din fuziune, se prelucreaz datele la fel, dar personalul operativ din b ncile care au asimilat noul sistem au probleme de adaptare la lucru, schimbarea fiind foarte rapid . Cea de a doua form de reorganizare a sistemului informatic are în vedere cuplarea b ncilor pe calculatoarele comune, dar fiecare p strându- i direc ia în planul informatic i în gestionarea priorit ilor. Sistemele sunt treptat apropiate. Sunt utilizate o serie de programe ob inându-se în final un sistem unic. Cea de-a treia form de reorganizare s-a realizat din nevoia de a g si o solu ie pentru holdingul format din 98 de b nci regionale elve iene ce operau cu 66 de sisteme diferite de tratare a datelor. **Impactul automatizării func iilor produce muta ii i asupra num rului posturilor ocupate, i, îndeosebi, asupra profesiilor pu in specializate.** Chiar dac modernizarea modului de munc i introducerea trat rii automate a datelor nu înseamn obligatoriu suprimarea corespunz toare a num rului locului de munc , de cele mai multe ori lucr torul bancar este confruntat cu schimbarea con inutului muncii sale. Apari ia bancomatelor i a sistemelor care le deserve sc lucrul în sistem server client personalizat i automatizat va aduce la dispari ia posturilor tradi ionale de casier, lucr tor de ghi eu, gestionar de cont. în acest sens, restructurarea este sinonim cu apropierea de client, dac o serie de opera ii clientul le poate face de acas sau de la locul de munc prin PC, clientul are mai mult nevoie de interlocutorul profesionist, capabil s-l ajute în plasarea resurselor sale în diferite produse bancare, gestionarea resurselor în valut , gestionarea rezervelor sale pentru plat mai târziu la indemniza ii pensionare .a.

Are loc o revalorizare a func iilor, de aceea **bancherului modern i se cere tot mai mult competen , o forma ie profesional avansat i o nou filozofie a muncii, banca începutului de mileniu nemaiașgurând o cale neted i bine pl tit pân la pensie.**

în sistemul bancar autohton, exist o serie de b nci care practic activit i modeme, b nci care, o parte acum, altele pe parcurs, se vor confunda cu problemele ce in de schimbarea structurii organizatorice, revizuirea func iilor. O alt problem : realizarea schimb rilor trebuie efectuat o dat cu

schimb rile în sistemul informa ional.

Sistemele informa ionale, f când abstrac ie de faptul c u ureaz munca clerului bancar, creeaz comodit i în luarea deciziilor de c tre managementul superior.

Spre exemplu, vicepre edintele care coordoneaz activitatea filialelor poate apela, în orice moment, la sistemul informa ional pentru a vedea situa ia în filiala care îl intereseaz . Sistemele informatice existente la Banca de Economii, Victoriabank, Moldova-Agroindbank permit realizarea schimb rilor în structuri performante apropiate de client. în b ncile-lideri, pe pia sunt introduse sistemele banc -client, ce permit deservirea clien ilor din oficiu. Dar urmeaz efectuarea unor schimb ri mari pe parcurs, i anume revizuirea func iilor care se cer îndeplinite de c tre bancherul modern.

Principala problem în acest context este lipsa personalului competent în acest domeniu. Profesiionarii din acest domeniu trebuie s aleag o orientare i s se formeze în spiritul meseriei i nu în vederea ocup rii unui loc de munc .

Majoritatea b ncilor apusene folosesc în activitate altor tehnici i modalit i dintre cele mai performante. M refer la ingineria financiar , care permite acordarea serviciilor solicitate de clien i. Este clar c aceste servicii sunt destul de sofisticate i necesit o preg tire aprofundat a speciali tilor bancari. în momentul de fa , cu regret, nu avem speciali ti de aceast talie.

Luând în considera ie această stare de lucruri, **în fa a b ncilor autohtone se pune problema select rii, recalific rii personalului. Toate acestea necesit investig ri colosale, dar care, pe parcurs, vor fi recuperate. A doua problem e c pe parcurs o parte din personal va fi disponibilizat , ca urmare a surplusului sau a incompeten ei unora dintre angaja i. Pentru ca toate acestea s nu provoace efecte sociale negative, acum e necesar ca b ncile s elaboreze strategii corespunz toare. Unul din modele poate fi folosit modelul implementat de b ncile din Slovenia.**

în b ncile din Slovenia, marea majoritate a personalului nu dep e te vârsta de 45 de ani. Pentru aceasta, când persoana a atins vârsta respectiv , banca îi acord un credit care îi permite s practice alt activitate. O alt modalitate este investigarea b ncilor în preg tirea personalului în alt domeniu care le-ar permite angajarea în alte domenii economice.

Finan e i asigur ri

în concluzie, putem spune c sistemul bancar permite dep irea cu succes a situa iilor nedorite, autohton are de înfruntat multe greut i aspect care nu ar afecta activitatea b nci, sistemului în cantitativ i calitativ. Principala sarcin este stabilirea întregime i ar provoca panic în rândul func ionarilor politicii i strategiei de flecare banc care i-ar bancari.

*k * k*

“Calmul este cea mai mare calitate a unui om destinat s comande.”

Napoleon